روزنه

انتخابات کانون وکلا و مشکل دیرینه مواعد!

نوبان فشندی*

● نامه مورخ هفتم بهمن ۱۳۹۸ رئیس دادگاه عالی انتظامی قضات درباره ردشدن صلاحیت شش نفر از نامزدهای انتخابات هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز -که پیش‌تر در نامه مورخ پنجم بهمن همان مرجع تأیید صلاحیت شده بودند- حسب اعلام، بنا به اتفاق آرای هیئت نظارت بر انتخابات کانون وکلای دادگستری مرکز کأن لم یکن تلقی شده و ظاهرا این هیئت تصمیم گرفته است بدون ترتیب اثر دادن به مفاد نامه مورخ هفتم بهمن و براساس فهرست ۱۲۱نفره اعلام‌شده در نامه مورخ ۹۸/۱۱/۰۵ درباره برگزاری انتخابات اقدام کند. دلیل اتخاذ این تصمیم از سوی هیئت نظارت، در ظاهر آن‌چنان روشن و بدیهی است که به نظر نمی‌رسد هیچ‌گونه توضیح اضافه لازم داشته باشد. نص صریح تبصره ۱ ذیل ماده ۴ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری (مصوب ۱۷ فروردین ۱۳۷۶) مهلتی معین (به مدت دو ماه) برای اظهارنظر دادگاه عالی انتظامی قضات درباره صلاحیت نامزدهای انتخابات هیئت‌مدیره کانون‌های وکلای دادگستری در نظر گرفته و نامه مورخ ۹۸/۱۱/۰۷ دادگاه مزبور، پس از اتمام این مهلت صادر و واصل شده است. در نتیجه، نامه یادشده نمی‌تواند تأثیری در صلاحیت نامزدها داشته باشد؛ اما دریافتن اینکه چرا این استدلال ساده، روشن و به‌ظاهر بدیهی مورد پذیرش و تأیید تصمیم‌سازان قرار نمی‌گیرد. این رفتار نه از روی غفلت یا سهل‌انگاری؛ بلکه متکی به ادله و ریشه‌های تاریخی، اجتماعی و سیاسی است که اشاره به آنها خالی از فایده نیست.اصولا از منظر فقها، قواعد شکلی و آیین رسیدگی به دعاوی جز در حدود توصیه‌هایی که به‌عنوان «آداب القضا» در کتب فقهی ذکر شده، نمی‌تواند اختیارات «قاضی» (یعنی فقیه جامع‌الشرایط مبسوط‌الید) را محدود کند. به جز این، در سال‌های نخست انقلاب فضای انقلابی و علاقه به سرعت‌دادن امور در همه حوزه‌ها نیز دلیل خوبی برای کم‌توجهی به «تشریفات اداری» تلقی می‌شد. شورای نگهبان قانون اساسی در سال ۱۳۶۱ به طور رسمی مقررات آیین دادرسی مدنی سابق درباره مرور زمان دعاوی را نسخ کرد و با استناد به قواعد فقهی نظیر «الحق قدیم لا یبطله شیء» غیرشرعی دانست.با حذف مقررات مربوط به مرور زمان و نیز متزلزل‌شدن قاعده اعتبار امر محکوم‌بها، سیل دعاوی حقوقی و پرونده‌های کیفری مربوط به سال‌ها و دهه‌های گذشته وارد چرخه دستگاه قضائی شد. نادیده‌گرفتن مسئله مهلت و موعد به قواعد مرور زمان منحصر نماند و در سال‌های بعد نیز که در موادی نظیر ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب سابق یا ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری فعلی اختیاراتی برای بازبینی آرای صادره قطعی و غیرقطعی دادگستری برای مقامات قضائی پیش‌بینی شده بود، این اختیارات در اغلب موارد محدود و مقید به مواعد زمانی معین نبود و این در چارچوب همان اختیار گسترده قاضی تفسیر و تحلیل می‌شد.از سوی دیگر، این موضوع مخصوص قوانین عادی نبود و شورای نگهبان به‌عنوان مفسر قانون اساسی، مفاد این قانون را نیز به گونه‌ای تفسیر و اجرا کرده که حتی ضمانت اجرای مصرح در نصوص قانون مزبور درباره تخلف از مواعد قانونی در عمل به مرحله اجرا درنمی‌آید. توضیح اینکه به موجب اصول ۹۴ و ۹۵ قانون اساسی، شورای نگهبان می‌تواند جمعا «حداکثر تا ۲۰ روز» از زمان وصول مصوبات مجلس شورای اسلامی درباره مطابقت‌نداشتن مفاد مصوبه با قواعد شریعت یا موازین قانون اساسی اظهارنظر کند و چنانچه به‌هردلیل در مهلت مقرر چنین نظری اعلام نشود، «مصوبه قابل اجراست». در عمل، هم شورای نگهبان قانون اساسی و هم مجمع تشخیص مصلحت نظام در رابطه با شماری از مهم‌ترین مصوبات مجلس شورای اسلامی (ازجمله لایحه موسوم به کنوانسیون تأمین مالی تروریسم یا سی‌اف‌تی) در مهلت مقرر در قانون اظهارنظر نکرده‌اند...

ادامه در صفحه ۶

خبر

شمخانی:

انتخابات مظهر «جمهوریت» و «اسلامیت» نظام است

● **ایسنا:** علی شمخانی در توییتر خود نوشت: «انتخابات مظهر جمهوریت و اسلامیت نظام است. رهبر معظم انقلاب نیز بارها فرموده‌اند که هر دو بر مردم و رأی مردم تاکید دارند. از مظاهر بسط و تعالی امنیت ملی، انتخابات است. پاسداشت و صیانت از انتخابات وظیفه ملی است».

رئیس قوه قضائیه در رونمایی از سامانه شفافیت

شفافیت با شعار تحقق نمی‌یابد

شرق: انتشار آرای قطعی احکام پرونده‌های فساد اقتصادی، یکی از راهکارهای قانون‌گذار برای پیشگیری از وقوع چنین جرائمی بود که شش سال زمان برد تا دستگاه قضا آن را اجرائی کند. با تصویب و ابلاغ قانون مجازات اسلامی در سال ۹۲، قرار بر این بود که احکام پرونده‌های اقتصادی با مبلغ بالای یک میلیارد ریال، در رسانه ملی یا یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار منتشر شود؛ امری که سال‌ها با همه اهمیتی که داشت، بلاتکلیف ماند تا اینکه بالاخره ظهر روز گذشته در حاشیه افتتاح مجتمع تخصصی رسیدگی به جرائم اقتصادی اعلام شد که از این پس اسامی ممنوع‌المعامله‌ها، بدهکاران بانکی و همچنین احکام محکومان اقتصادی منتشر خواهد شد. به گفته قاضی مسعودی‌مقام، رئیس مجتمع تخصصی رسیدگی به جرائم اقتصادی، از این پس اسامی ممنوع‌المعامله‌ها، بدهکاران بانکی و همچنین احکامی که صادر شده‌اند و در سامانه شفافیت که روز گذشته رونمایی شد، قرار گرفته‌اند، در دسترس عموم خواهد بود.آغاز شفاف‌سازی در آرای دستگاه قضا، هرچند با تاخیر اما تکلیفی است که برای اولین‌بار از سوی عالی‌ترین مسئول قضائی مطرح می‌شود و از این‌رو می‌توان به اجرائی‌شدن آن دل بست. رئیس قوه قضائیه در حاشیه افتتاح مجتمع تخصصی رسیدگی به جرائم اقتصادی و رونمایی از سامانه شفافیت این مجتمع، با تأکید بر اهمیت شفافیت گفته است: شفافیت موضوع مهمی است و با شعار تحقق نمی‌یابد و باید در عمل اتفاق بیفتد. حجت‌الاسلام رئیسی افزود: اگر شفافیت اتفاق بیفتد، ما شاهد بسیاری از فرارهای مالیاتی نخواهیم بود. رئیس دستگاه قضا عنوان کرد: فرایندهای یک حرکت اقتصادی همچون دریافت ارز، توزیع و واردات کالا، باید شفاف باشد. رئیسی که مرداد سال جاری دستورالعمل تشکیل مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران را ابلاغ کرد بود، در ادامه این مراسم گفت: این اقدام مبارکی است که بحث شفافیت آرای اقتصادی اتفاق بیفتد و از نظر قانونی مکلف هستیم آرای محکومان اقتصادی در

اختیار عموم قرار گیرد و امیدوارم این مجتمع و سامانه، گامی در جهت شفافیت باشد. رئیسی همچنین گفت: امیدواریم قوه قضائیه حرکت متفاوتی را به دست توانای قضات و کارکنان این مجموعه انجام دهد تا به آرامش مردم کمک کند و با کاهش ضریب انجام فساد و روند ناسالم اقتصادی، ضریب اطمینان‌پذیری در حوزه اقتصاد را بالا ببرد. بحث مقابله با مفاسد اقتصادی و راهکارهای آن، در جلسه مسئولان قضائی نیز ادامه داشت و حجت‌الاسلام رئیسی در جلسه شورای عالی قوه قضائیه که روز گذشته در دادگستری استان تهران تشکیل شد، با اشاره به افتتاح مجتمع مبارزه با مفاسد اقتصادی گفت: تشکیل مجتمع مبارزه با مفاسد اقتصادی، اقدام مجدانه و هماهنگی در رابطه با مبارزه با فساد اقتصادی است. او با اشاره به انتخابات پیش‌رو گفت: شرایط انتخابات خاص است و کاندیداها و طرفداران آنها از زدن اتهام به افراد دیگر پرهیز کنند. اگر موضوعی باشد، مرجع رسیدگی به آن، قوه قضائیه است و دستگاه قضائی، حزب، جناح و ارتباطات سیاسی نمی‌شناسد.

وی ادامه داد: ما باید کاری کنیم که کشف موارد فساد افزایش یابد و منافع حاصل از فساد را به‌شدت کاهش دهیم و هزینه را برای فساد بالا ببریم. رئیسی تصریح کرد: مسئله بازدارندگی مجازات‌ها موضوع مهم دیگری است تا افرادی که مرتکب فساد می‌شوند، برایشان صرف نکند و مهم این است که ما نباید اجازه دهیم فضای کشور، فضای اتهام‌زنی به یکدیگر شود؛ این برای کشور ضرر دارد.

رئیس قوه قضائیه ادامه داد: اگر افراد گزارش‌هایی در رابطه با فساد دارند، باید به مسئولان بدهند؛ فضای اتهام‌افکنی نادرست است. روابط ناسالم اقتصادی ناپسند است و اگر منتهی به جرم شد، باید رسیدگی شود. مجرمان اقتصادی خود را برای محاکمه آماده کنند. در این رابطه حرکت ما مستمر است و مقطعی نیست و تشکیل مجتمع مبارزه با مفاسد اقتصادی در همین راستاست. رئیسی گفت: خداوند را شاکریم که در ۴۰سالگی پیروزی انقلاب اسلامی و در گام دوم انقلاب، شاهد اقتدار، عزت، عظمت و پیشرفت در کشور هستیم. این پیشرفت به معنای آن نیست که در مصرف پیشرفته شویم، بلکه توانمندشدن و توانایی ایجاد پیشرفت مهم است و در این زمینه نیروی انسانی کارآمد، تولید، علم و فناوری اهمیت دارد. او افزود: ایران قوی، ایرانی است که همه اجزا در کشور حرکت متفاوتی نسبت به گام اول داشته و در راستای ارزش‌های انقلاب و تحقق آن باید تلاش جدی کرد.

رئیسی با اشاره به آغاز به کار مجتمع مبارزه با مفاسد اقتصادی گفت: در این سال‌ها، مبارزه با مفاسد در دادگستری تهران بوده و الان هم جریان دارد؛ اما در این کار باید چند نکته را در نظر گرفت؛ اول اینکه تمرکز در بخش‌ها و فرایند دادرسی در دادسرا و دادگاه‌های تجدیدنظر و دادگاه‌های خاص که با اذن خاص رسیدگی می‌کنند، این مجتمع باعث می‌شود فرایندها تسهیل یابد و ضرورت داشت که ضمن دادرسی و کیفری، کار تخصصی نیز انجام شود و باید در دادگستری‌ها کارهای تخصصی وجود داشته باشد؛ به طوری که اکنون در بخش مبارزه با مفاسد اقتصادی، کارشناسان بانکی، پولی، مالیات، بیمه، واردات و صادرات و قراردادها را داریم که در اتقان آرا می‌توانند به قضات کمک کنند.

مسئول سیاست خارجه اتحادیه اروپا با مقامات ایران دیدار کرد

گفت‌وگو بعد از نامه ۱۴صفحه‌ای

شرق: حامی برجام در روزهای سخت توافق هسته‌ای به تهران آمد تا با مقامات ایران گفت‌وگو کند. جوزف بورل، نماینده ویژه اتحادیه اروپا در روابط خارجی و سیاست‌های امنیتی، روز گذشته به تهران آمد تا با وزیر امور خارجه، رئیس‌جمهور و رئیس مجلس ایران دیدار و گفت‌وگو کند. به گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت امور خارجه، روز گذشته دو دیدار با ظریف داشت. طبق این گزارش، طرفین در دیدار اول درباره موضوعات مختلف دوجانبه با اتحادیه اروپا، برجام و نیز مهم‌ترین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی تبادل نظر کردند. شرایط در منطقه خلیج فارس و لزوم کاهش تنش‌های منطقه‌ای، طرح معامله قرن و پیامدهای خطرناک آن برای منطقه و جهان، اینستکس، برجام، تحولات در عراق، سوریه و یمن از مهم‌ترین محورهای دو دور گفت‌وگو میان ظریف و جوزف بورل بود. بورل یک بار دیگر نیز، بعدازظهر روز گذشته با ظریف به رایزنی نشست. سخنگوی وزارت خارجه شب گذشته خبر داد وزیر خارجه ایران چند روز پیش نامه‌ای ۱۴ صفحه‌ای درباره برجام و تلاش اروپایی‌ها برای استفاده از مکانیسم حل‌وفصل اختلافات در برجام به

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نوشته بود و تلاش اروپایی‌ها در این زمینه را زیر سؤال برده بود. احتمالا در گفت‌وگوهای روز گذشته ظریف و بورل، این موضوع نیز بررسی شده باشد.

سخنگوی وزارت خارجه کشورمان روز گذشته پیش از این دیدار تأکید کرده بود که محمدجواد ظریف گفت‌وگوی صریحی با بورل خواهد داشت. سیدعباس موسوی گفت: «ایشان در این سفر علاوه بر دیدار با آقای ظریف، با رئیس‌جمهور و رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار خواهند کرد و پیش‌بینی می‌کنیم که گفت‌وگوی مقامات ایرانی با آقای بورل صریح خواهد بود». موسوی با بیان اینکه حدود دو هفته پیش نیز ظریف و بورل در حاشیه اجلاس رایسینا در هند با هم دیدار کردند، گفت: «در این دیدار آقای ظریف به صورت صریح و شفاف با ایشان گفت‌وگو کردند و به نظر می‌رسد این روند در دیدار بعدی نیز ادامه داشته باشد». او با بیان اینکه ما دلخوری‌های شدیدی از اروپایی‌ها داریم، گفت: «بعد از خروج آمریکا از برجام، اروپایی‌ها با وجود وعده‌هایی که داده بودند، به تعهدات خود درباره این توافق بین‌المللی عمل نکردند و با بی‌عملی خود نشان دادند که کاری از پیش نمی‌برند یا اراده یا توان لازم برای این موضوع را ندارند».

وزیر امور خارجه روز گذشته در گفت‌وگویی با خبرنگاران درباره سفر جوزف بورل به ایران گفت ایشان درخواست کردند و منتظریم ببینیم چه می‌گویند. ظریف در پاسخ به سؤال ایسنا درباره محتوای نامه ۱۴ صفحه‌ای‌اش به رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا تصریح کرد: «در این نامه تأکید بر این است که کشوری که حق استفاده از ماده ۳۶ را داشته است، با مستندات انکارناپذیر، ایران بوده و این کار را هم انجام داده و آنها ناکام بودند و دچار نقض اساسی برجام شدند و ما اقدامات جبرانی ماده ۳۶ را انجام دادیم. آنها هیچ حقی برای دست‌درازی به ماده ۳۶ برجام ندارند. خیلی مفصل با متن و شکل نشان دادیم آنها چه اشتباه فاحشی داشتند».برجام، قطعا مهم‌ترین موضوع گفت‌وگوی ظریف و بورل است؛ اما ایران و اروپا گفت‌وگوهای دیگری نیز در میان خود درباره مسائل مختلف دارند که می‌تواند شامل اینستکس، مسائل محیط‌زیستی و دیگر مسائل باشد؛ اما مهم‌ترین مسئله در این زمینه احتمالا تلاش قدیمی اتحادیه اروپا برای بازگشایی یک دفتر نمایندگی در تهران است و البته همواره با مخالفت‌هایی مواجه بوده است.

تلاش‌های برجامی بورل

بورل که مهرماه به جای موگرینی نشست، یک ماه پس از تصدی مقام هماهنگ‌کننده عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفت‌وگو با روزنامه اسپانیایی El País، در پاسخ به این سؤال که آیا باید خط قرمزی برای ایران در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای تعیین کرد، گفت: ما تا حد زیادی خواهان دوام برجام هستیم. از مقامات ایرانی می‌خواهیم هر کاری را که برای زنده‌نگه‌داشتن توافق لازم است، انجام بدهند و اینکه کاری انجام دهند که به ازبین‌رفتن برجام منجر شود، اشتباه بزرگی خواهد بود. بورل همچنین با اظهار پایبندی سرسختانه به برجام، افزود: «ما به دوستان ایرانی‌مان می‌گوییم که ممانعت برای ازبین‌رفتن توافق، بهترین کاری است که می‌توانند انجام دهند». اقدام اروپایی‌ها در کلیدزدن روند حل اختلاف علیه ایران با اوایل دوران بورل مصادف شد؛ اما او همچنان به دنبال حفظ برجام است. برخی کارشناسان نیز معتقدند رویکرد بورل پس از اقدام اروپایی‌ها در راستای خرید زمان بیشتر در وضعیت ناپایدار فعلی و جلوگیری از ادامه روند نزولی وضعیت تا زمانی است که امکان تصمیم‌گیری بهتری فراهم باشد. بورل اوایل بهمن با انتشار بیانیه‌ای از تمدید بازه زمانی مکانیسم حل اختلافات در برجام خبر داد. او دراین‌باره گفت: «به دلیل پیچیدگی مسائل موجود، بر سر اینکه به زمان بیشتری نیاز است، به توافق رسیده‌ایم؛ بنابراین این بازه زمانی را تمدید می‌کنیم». او اواخر دی‌ماه نیز در یک کنفرانس خبری در پایان نشست وزیران خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل گفت که قصد دارد با همه طرف‌های توافق هسته‌ای گفت‌وگو کند و از همه ظرفیت‌ها برای ازبین‌بردن اختلافات استفاده کند. این دیپلمات اسپانیایی در این کنفرانس خبری اعلام کرد که سازوکار حل اختلاف برجام مشخص نیست و ابهاماتی در آن دیده می‌شود. این «ابهامات» احتمالا در گفت‌وگوی روز گذشته بورل با مقامات ایران بررسی شده‌اند.

اولین سفر بورل به تهران در حالی انجام می‌شود که نخستین گفت‌وگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با وزیر امور خارجه ایران، اواسط دی‌ماه سال جاری انجام شد. بورل در تماس با محمدجواد ظریف بر لزوم کاهش تنش در منطقه و حفظ برجام تأکید کرد. او دراین‌باره در یک پیام توییتری نوشت: «با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، درباره تحولات اخیر صحبت کردم... . درباره اهمیت حفظ برجام که همچنان اهمیتی حیاتی برای امنیت جهانی دارد، صحبت کردم. من به نقش خود به‌عنوان هماهنگ‌کننده متعهدم». همچنین ماه گذشته جوزف بورل، با محمدجواد ظریف در دهلی نو دیدار کرد. بورل در آن دیدار با بیان اینکه اتحادیه اروپا طرفدار حفظ قرارداد هسته‌ای است، افزود این قرارداد به علت تنش در حال اوج در خاورمیانه، بیش از هر زمان دیگری مهم است. وزیر امور خارجه ایران نیز در ادامه در یک گفت‌وگوی صریح و مستند با برشمردن اشتباهات و بی‌عملی اروپایی‌ها در قبال تعهدات‌شان در برجام، اقدام اخیر سه کشور اروپایی و ادعاهای آنها را مردود خواند و خواستار تصحیح رفتار آنان در قبال ایران و برجام شد.

الو شرق ۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● میوه‌فروشی در تهران میدان شهدا، حدفاصل خیابان هفده شهریور- خیابان پیروزی مقابل مغازه‌اش سدمعبر می‌کند.

سعید نوروزی

● بیمه‌شدگان سازمان بیمه‌های تأمین اجتماعی و بیمارانی که با داشتن دفترچه‌های بیمه درمانی و خدمات تأمین اجتماعی و پرداخت سالیان‌سال حق بیمه مربوطه، اکنون نیاز به عمل جراحی مثلا دیسک کمر و تنگی کانال نخاعی و پیچ و پلاک آن دارند؛ چرا بیمه‌های تکمیلی، پرداخت خرید این وسایل مورد نیاز پروتز کمر آنها را که مبالغ سنگین حدودا بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان فقط لوازم آن می‌شود و بیماران دردمند که ناچارا و ناخواسته واقعا این وسایل را نیاز دارند و برای تزئین هم نیست و فقط و فقط کاملا جنبه درمانی و موارد مهم پزشکی، آن‌هم برای نصب آنها در داخل بدن را دارند، چرا پرداخت هزینه آن خریدها را قبول نمی‌کنند!؟

محمود بلیغیان اصفهان

● **بی‌تفاوتی:** شنبه، پنجم بهمن، ساعت ۱۸:۳۰ از متروی میدان انقلاب اسلامی به مقصد شهید کلاهدوز سوار شدم. متأسفانه ایستگاه‌ها اعلام نشد. بی‌تفاوتی مسئولان مترو چه توجیهی دارد؟

سیدمحمود سیدین

بازتاب

پاسخ روابط عمومی شهرداری منطقه ۲: احتراما، بازگشت به مطالب مندرج در روزنامه شرق مورخ ۹۸/۱۱/۶ بدین‌وسیله پاسخ این منطقه به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

متن جوابیه

با عنایت به درج پیام‌های مردمی در روزنامه وزین شرق در تاریخ ۹۸/۱۱/۶ درخصوص رسیدگی به پل مکانیزه ایستگاه بی‌آرتی پل مدیریت بزرگراه چمران به استحضار می‌رساند با توجه به تغییر و تحول صورت‌گرفته تعمیر و نگهداری پل مکانیزه به قید فوریت در برنامه کاری معاونت حمل و نقل و ترافیک منطقه قرار گرفته که از شش یونیت خراب در حال حاضر پنج یونیت فعال گردیده و تنها یک یونیت به دلیل نیاز به قطعات یدکی تا آخر هفته تهیه و مشکل مرتفع خواهد شد. مراتب جهت درج در آن جریده حضورتان ارسال می‌گردد.